

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
Філософський факультет

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

054 «СОЦІОЛОГІЯ»

(МАГІСТР)

2018 р.

1.1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ФАКУЛЬТЕТУ:

1.1.1 Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57

Контактні телефони

тел. (0342) 59-60-14

тел. (0342) 59-60-77

e-mail: Dekanat_filosof@pu.if.ua

Приймальня декана

тел. (0342) 59-60-14

Інформація про склад деканату

Декан факультету:

Професор Гоян Ігор Миколайович

тел.: 050-373-71-25

e-mail: Dekanat_filosof@pu.if.ua

Заступник декана:

доцент Федик Оксана Василівна

тел.: 097-660-51-61

Вчений секретар ради: доцент Зеліско Любов Іванівна

тел.: 050-239-81-48

Голова науково-методичної ради: доцент Пятківський Роман Олександрович

тел.: 095-561-44-47

Методист заочної форми навчання: Беляєва Наталія Іванівна

тел.: 067-707-81-79

Диспетчер: Шибіста Христина Ярославівна

тел.: 095-219-50-64

1.1.2 Кафедри:

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА РЕЛІГІЄЗНАВСТВА

(Адреса: вул. Шевченка, 57, тел. (0342) 59-60-15).

Склад кафедри:

1. Дойчик Максим Вікторович – завідувач кафедри, кандидат філософських наук, доцент
2. Білоус Світлана Іванівна – кандидат філософських наук, доцент
3. Борисевич Лілія Василівна – заслужений діяч мистецтв, доцент
4. Будз Володимир Павлович – кандидат філософських наук, доцент
5. Будз Галина Іванівна – кандидат філософських наук, асистент (декретна відпустка)
6. Возняк Ореста Тарасівна – кандидат філософських наук, доцент (декретна відпустка)
7. Возняк Степан Володимирович – кандидат філософських наук, доцент
8. Винник-Остапишин Віта Романівна – кандидат філософських наук, асистент (декретна відпустка)
9. Гайналь Тетяна Олександрівна – кандидат філософських наук, доцент
10. Генік Любов Ярославівна – кандидат педагогічних наук, доцент (наукове стажування)
11. Гнатюк Ярослав Степанович – кандидат філософських наук, доцент
12. Голянич Михайло Юрійович – кандидат філософських наук, професор
13. Гоян Ігор Миколайович – доктор філософських наук, професор
14. Гуцуляк Олег Борисович – кандидат філософських наук, доцент
15. Даниляк Ростислав Петрович – кандидат філософських наук, доцент
16. Кияк Святослав Романович – доктор філософських наук, професор
17. Коваль Ігор Михайлович – кандидат історичних наук, доцент (докторантура)
18. Кононов Ілля Федорович – доктор соціологічних наук, професор
19. Кучера Ірина Василівна – кандидат історичних наук, доцент

20. Ларіонова Вікторія Костянтинівна – доктор філософських наук, професор
21. Макарова Алла Олександрівна – кандидат філософських наук, доцент
22. Марціновська Дарина Святославівна – кандидат філософських наук, асистент
23. Москаленко Юрій Михайлович кандидат філософських наук, професор
24. Надурак Віталій Вікторович – доктор філософських наук, професор
25. Новосад Марія Гнатівна – кандидат мистецтвознавства, доцент
26. Пятківський Роман Олександрович – кандидат філософських наук, доцент
27. Радченко Ольга Борисівна – кандидат філософських наук, доцент
28. Рохман Богдан Михайлович – кандидат філософських наук, доцент
29. Сисак Марія Миколаївна – кандидат філософських наук, асистент (декретна відпустка)
30. Стручкова-Гуменна Людмила Борисівна – кандидат соціологічних наук, асистент
31. Терешкун Оксана Федорівна – кандидат політичних наук, доцент
32. Турчин Мирослава Богданівна – кандидат філософських наук, асистент (декретна відпустка)
33. Шкраб'юк Вероніка Степанівна – кандидат психологічних наук, доцент

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

(Адреса: вул. Шевченка, 57, тел. (0342) 59-60-66, e-mail: kzer@pu.if.ua)

Склад кафедри:

1. Москалець Віктор Петрович – завідувач кафедри, доктор психологічних наук, професор
2. Гоян Ігор Миколайович – доктор філософських наук, професор
3. Міщиха Лариса Петрівна – доктор психологічних наук, професор
4. Белей Михайло Дмитрович – кандидат психологічних наук, професор
5. Федик Оксана Василівна – кандидат психологічних наук, доцент
6. Гасюк Мирослава Богданівна – кандидат психологічних наук, доцент
7. Семак Олена Олегівна – кандидат психологічних наук, доцент

8. Матейко Наталія Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент
9. Хрущ Олена Василівна – кандидат психологічних наук, доцент
10. Іванців Людмила Ігорівна – кандидат психологічних наук, доцент
11. Іванців Наталія Ігорівна – кандидат психологічних наук, доцент
12. Кулеша Мирослава Миронівна – кандидат психологічних наук, доцент
13. Карпюк Юлія Ярославівна – кандидат психологічних наук, викладач
14. Шкрабюк Вероніка Степанівна – кандидат психологічних наук, викладач

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

(Адреса: вул. Шевченка, 57, тел. (0342) 59-61-49, e-mail: ksp@pu.if.ua).

Склад кафедри:

1. Заграй Лариса Дмитрівна – завідувач кафедри, доктор психологічних наук, професор
2. Пілецька Любомира Сидорівна – доктор психологічних наук, професор
3. Вітюк Надія Романівна – кандидат психологічних наук, доцент
4. Гринчук Олександра Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент
5. Жердецька Любов Леонідівна – кандидат психологічних наук, доцент (декретна відпустка)
6. Куравська Надія Володимирівна – кандидат психологічних наук, доцент
7. Лютак Оксана Зіновіївна – кандидат психологічних наук, доцент
8. Пілецький Віктор Сидорович – кандидат психологічних наук, доцент
9. Ралько Ірина Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент (декретна відпустка)
10. Федоришин Галина Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент
11. Чуйко Оксана Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент
12. Карпенко Зіновія Степанівна – завідувач кафедри, доктор психологічних наук, професор
13. Юрченко Зоя Володимирівна – кандидат психологічних наук, доцент.
14. Коропецька Олеся Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент

15. Литвин-Кіндратюк Світлана Данилівна – кандидат психологічних наук, доцент
16. Паркулаб Оксана Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент
17. Когутяк Надія Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент
18. Сметаняк Владислав Ігорович – кандидат психологічних наук, доцент

**1.2 ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ НА ФАУЛЬТЕТІ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО
ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ**

Шифр	Напрямок та спеціальність	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Форма навчання	Термін навчання
033	філософія	бакалавр	денна	3 р. 10 м.
033	філософія	магістр	денна	1 р. 4 м.
054	соціологія	бакалавр	денна	3 р. 10 м.
054	соціологія	магістр	денна	1 р. 4 м.
032	релігієзнавство	магістр	денна	1 р. 4 м.
053	психологія	бакалавр	денна	3 р. 10 м.
053	психологія	магістр	денна	1 р. 4 м.
053	психологія	бакалавр	заочна	3 р. 10 м.
053	психологія	магістр	заочна	1 р. 4 м.

1.3 УМОВИ НАВЧАННЯ

1.3.1 Коротка інформація про філософський факультет, перелік відповідних кафедр, загальна інформація про практики, лабораторії

Філософський факультет з 1995 року є складовою частиною Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Він був створений для забезпечення потреби Прикарпатського регіону у висококваліфікованих фахівцях соціогуманітарного профілю, що здатні формувати духовність особистості та вирішувати актуальні проблеми розвитку суспільства, їх філософсько-психологічного осмислення, корекції та конструювання світогляду з новим гуманістичним змістом.

Філософський факультет очолювали: кандидат історичних наук, доцент Любінець Ігор Ярославович, кандидат філософських наук, професор Голянич Михайло Юрійович, а з серпня 2005 року – доктор філософських наук, професор Гоян Ігор Миколайович.

Адреса філософського факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника: м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57.

В структурі факультету функціонує 3 кафедри – загальної та клінічної психології (завідувач, доктор психологічних наук, професор Москалець Віктор Петрович), соціальної психології (завідувач, доктор психологічних наук, професор Заграй Лариса Дмитрівна), кафедра філософії, соціології та релігієзнавства (завідувач, кандидат філософських наук, доцент Дойчик Максим Вікторович).

На кафедрах філософського факультету працює 13 докторів наук та 54 кандидати наук. Загальний показник викладачів з науковими ступенями і вченими званнями на філософському факультеті складає 100 відсотків. До викладання спеціальних дисциплін залучаються провідні вчені Інституту філософії НАН України, Інституту психології НАН України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, що сприяє покращенню підготовки бакалаврів і магістрів.

За період з 1997 по 2018 рр. на кафедрах факультету було підготовлено і захищено 10 докторських дисертацій та понад 60 кандидатських, з них 18 – на кафедрі соціальної психології, 16 – загальної та клінічної психології, 11 – кафедрі педагогічної та вікової психології, 16 – філософії, соціології та релігієзнавства. Викладачі кафедр проводять навчальні заняття також у Коломийському, Калуському НКЦ, які входять до структури університету. Щороку філософський факультет закінчує близько 100 випускників, більшість із яких працює психологами, вчителями середніх шкіл, ліцеїв, коледжів. Частина випускників стала викладачами ВНЗ і співробітниками науково-дослідних закладів України.

За останні роки більше півсотні студентів (філософів, психологів, соціологів) опублікували наукові статті у збірнику «Еврика».

Викладачі проводять профорієнтаційну роботу в школах Івано-Франківської, Львівської, Закарпатської, Чернівецької та Тернопільської областей. Факультет також проводить зустрічі, дні відкритих дверей з випускниками шкіл, ліцеїв та гімназій.

Різні форми профорієнтаційної роботи сприяють стійкому інтересу абітурієнтів, які бажають набути спеціальність філософа, психолога, соціолога, у тому числі медалістів і випускників середніх спеціальних навчальних закладів, які одержали диплом з відзнакою. У 2017-2018 навчальному році на факультеті навчається 476 студентів.

Колектив філософського факультету основну увагу зосередив на вдосконаленні навчального процесу, в центрі якого є викладач і студент. На основі діючих стандартів ступеневої освіти України факультет готує бакалаврів та магістрів за денною й заочною формами навчання.

Одним з важливих напрямків діяльності колективу факультету та Прикарпатського національного університету в цілому був перехід на кредитно-модульну систему організації навчального процесу згідно Болонської декларації 1999 р., яка є однією з передумов входження до єдиного європейського світового освітнього і наукового простору. Організація підготовки фахівців здійснюється на основі нормативного і правового забезпечення, яке визначає Закон України про вищу освіту від 1.07.2014 року № 1556-VII. Крім того, нормативне і правове регулювання наукової, навчальної і виховної діяльності проводиться через статут університету, а також накази і розпорядження ректорату та рішення вчених рад університету і факультетів.

Навчальний процес здійснюється з урахуванням сучасних інформаційних технологій та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення своїх знань. Основним документом, через який реалізується підготовка майбутніх фахівців, є навчальний план. Він підготовлений на основі відповідних державних стандартів ступеневої вищої освіти (бакалавр, магістр). Навчальний план визначає перелік і обсяг нормативних і спеціальних навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу та практик, форми і засоби проведення поточного і підсумкового контролю.

Важливою складовою змісту підготовки майбутніх фахівців є забезпечення навчальних курсів підручниками і посібниками. У бібліотеці Прикарпатського національного університету, читальному залі філософського факультету є достатня кількість відповідної літератури. Викладачі кафедр філософського факультету беруть участь у підготовці методичних посібників, методичних рекомендацій та вказівок із базових дисциплін.

Згідно з Державною національною програмою «Освіта (Україна XXI століття)» та концепцією виховної роботи у Прикарпатському університеті на філософському факультеті здійснюється виховна робота. Її метою є формування у студентів високої національної свідомості, почуття патріотизму, працелюбності, гідності громадянина України. У цьому ж аспекті керівництво факультету та кафедр розробили чітку систему виховних заходів. Їх найбільш ефективними формами є проведення науково-практичних конференцій та круглих столів, присвячених актуальним проблемам сучасності. Щорічно кафедрою організуються до Міжнародного дня філософії «міні-конгреси» студентів з розгляду актуальних проблем історії та розвитку сучасної філософії. За сприяння академнаставників у студентських групах проводяться зустрічі з видатними педагогами та вченими. Для викладачів і студентів проводяться

дискусійні клуби, дебатні турніри, кінопокази. Студенти факультету беруть активну участь у діяльності органів студентського самоврядування. Молоді викладачі кафедри Возняк О. Т., Возняк С. В. та інші організували студентів до участі у волонтерській діяльності «Янголи поруч», «Лікар – свято» для допомоги дітям з особливими потребами. За ініціативою доцента кафедри Борисевич Л. В. на факультеті відкрито аудиторію імені Героя України Романа Гурика, в якій проводяться періодично зустрічі з воїнами АТО та волонтерами. Значну допомогу в організації виховної роботи з студентами факультету та консультування академнаставників проводить університетський відділ виховної та психолого-педагогічної роботи.

На основі гранту Програми розвитку ООН, Шведського агентства з питань міжнародної співпраці та розвитку Sida, Європейського Союзу при кафедрі філософії з 2010 року функціонує Центр гендерних досліджень «Взаємодія» (директор центру – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Дичковська Г.О.). На факультеті базується Івано-Франківське регіональне відділення Соціологічної асоціації України.

Встановлено тісні зв'язки філософського факультету з провідними науковими установами України, зокрема, з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Львівським національним університетом імені Івана Франка, Луганським національним університетом імені Тараса Шевченка, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Факультет також тісно співпрацює з Інститутом соціології НАН України, Інститутом філософії імені Григорія Сковороди НАН України, Інститутом психології НАН України. Форми цього співробітництва: читання спецкурсів, стажування, проведення спільних наукових конференцій, видання наукових праць тощо.

Отже, виходячи із необхідності підготовки фахівців спеціальностей «Психологія», «Філософія» і «Соціологія» та наявних можливостей, філософський факультет Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника забезпечує належні умови та спрямовує свою діяльність на якісну підготовку фахівців за трьома спеціальностями: «Психологія», «Філософія» та «Соціологія» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «магістр».

Основним навчально-виховним і науковим підрозділом факультету була і залишається кафедра. Кожну з них творили і творять викладачі – професори, доценти, асистенти, аспіранти, співробітники, студенти, що спеціалізуються на них. Кожна з них має свою історію становлення і розвитку.

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства створена у 1992 р. (за рішенням вченої Ради Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, наказ № 44 від 17.03.1992 р.) на основі реорганізації кафедри філософії і політології. Однак свою історію кафедра розпочала з 1966 р. після розподілу кафедри суспільних наук. У 1995 р. із загальноуніверситетської кафедри філософії переведена в структуру новоствореного філософського факультету.

З 1995 року на кафедрі філософії ведеться підготовка спеціалістів, а з 1998 року – магістрів за спеціальністю «Релігієзнавство», з 2002 року готуються спеціалісти за спеціальністю «Філософія», а з 2006 року – магістри.

У 1997 році відкрито аспірантуру із спеціальності «Історія філософії» – 09.00.05, а з 2001 року – зі спеціальності «Етика» – 09.00.07.

З 2000 року видається фаховий «Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки».

У 2007 році успішно акредитовано спеціальність «Філософія» за ОКР «спеціаліст» та «магістр». У 2012 році отримано ліцензію нового напрямку підготовки «Соціологія». Згідно чинної ліцензії на спеціальність «Філософія» за напрямом підготовки «бакалавр» в Університеті дозволяється здійснювати набір 70 осіб денної форми навчання, за напрямом підготовки «магістр» – 25 осіб та спеціальності «Соціологія» відповідно за напрямом підготовки «бакалавр» – 30 осіб і «магістр» – 25 осіб.

У зв'язку з виробничою необхідністю у 2011 році кафедру було перейменовано на – кафедру філософії та соціології (наказ № 180-кд від 27.10.2011 р.). У 2016 року було здійснено реорганізацію кафедри філософії та соціології й кафедри релігієзнавства, теології і культурології, результатом якої стало створення єдиного потужного навчально-наукового підрозділу в межах філософського факультету – кафедри філософії, соціології та релігієзнавства.

Кафедра є випусковою для спеціальностей 033 «Філософія» бакалавр та магістр, 054 «Соціологія» бакалавр і магістр.

Кафедра забезпечує викладання нормативних навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору на рівні університету («Філософія», «Логіка», «Етика і естетика», «Історія філософії», «Етика ділових відносин», «Професійна етика», «Соціальна філософія», «Філософія науки», «Філософія освіти», «Політична етика» та ін.) та філософського факультету для спеціальностей «Філософія», «Соціологія», «Психологія». Окрім бакалаврів, кафедра також зосереджує зусилля на підвищення рівня викладання для магістрантів спеціальності «Філософія» нормативних навчальних дисциплін: «Методологічні та теоретичні проблеми філософії», «Методологія та організація наукових досліджень», «Філософія освіти та науки», «Філософія управління», «Філософія культури», «Філософія політики», «Методика викладання філософських дисциплін у ВНЗ», «Методика організації філософських дискусій», «Футурологія», «Проблема людини в українській філософії». Кафедрою забезпечується викладання курсу «Філософія» для методологічної підготовки аспірантів університету та складання іспиту з філософії здобувачами ступеня доктора філософії. Кафедрою також удосконалюється організація виробничої (асистентської) та науково-дослідної практики магістрантів спеціальності «Філософія».

Упродовж останніх років колектив кафедри інтенсивно працював над подальшим вдосконаленням навчальних програм і навчальних планів, запровадженням нових курсів, які викладають провідні професори та доценти кафедри, факультету, представники інших факультетів. Щороку кафедра оновлює робочі навчальні плани та програми.

Основним завданням освітніх професійних програм підготовки майбутніх філософів, соціологів, психологів є сполучення професійної освіти з розвитком соціогуманітарної культури, формуванням інтелектуально розвиненої, соціально відповідальної особистості. Освітня програма підготовки фахівця з даних спеціальностей базуються на комплексній програмі модернізації

української освіти, принципів філософсько-методологічних положеннях і організаційно-педагогічних установках, що визначають стратегію розвитку університетської освіти початку XXI століття. Вони передбачають якісне оновлення методології, змісту і технологій підготовки та виховання кваліфікованих фахівців з вказаних вище напрямів на основі поєднання цілісного педагогічного процесу з науковими дослідженнями в галузі філософії, психології, релігієзнавства, соціології, врахування позитивного вітчизняного і світового наукового досвіду з метою досягнення загальноприйнятих міжнародних освітніх стандартів. Реалізація цих завдань будується відповідно до пріоритетів освітньої політики України. Її головні засади – доступність, якість і ефективність. Підвищенню наукового рівня занять сприяє проведення кафедрними наукових семінарів, на яких викладачі виступають з доповідями з актуальних теоретико-методологічних проблем. На всіх кафедрах також діють методичні семінари, де викладачі інформують про новинки в галузі методики, обмінюються досвідом проведення занять зі студентами. Викладачі кафедр проводять відкриті лекції та семінари. В навчальному процесі використовуються нові технології та технічні засоби навчання. Зокрема, здійснено комп'ютеризацію навчального процесу, в аудиторній роботі широкого використання набули мультимедійні технологічні комплекси, створено електронні версії лекцій і практичних занять. Лекції з навчальних курсів набули проблемного характеру, викладачі широко використовують проблемні методи викладання, організують дискусії та полемічні виступи студентів на семінарах. В академічних групах проводяться колоквиуми, інспекційні, контрольні письмові роботи, змістові модулі та тестові перевірки знань студентів. Під керівництвом досвідчених викладачів, насамперед – професорів, студенти готують курсові, кваліфікаційні бакалаврські та магістерські роботи. Підготовці бакалаврів та магістрів підпорядковані також навчальні й виробничі практики студентів.

Практика є необхідним етапом у підготовці майбутніх фахівців. Головною умовою підготовки до практики є успішне оволодіння студентами знаннями з обраної спеціальності.

Метою практики є: оволодіння студентами напряму підготовки 054 «Соціологія» сучасними методами, формами організації та засобами праці їх майбутньої професії; формування, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в сучасних соціально-ринкових виробничих умовах; виховання потреби систематичного оновлення своїх знань та творчого їх застосування у практичній діяльності.

Під час проходження практики студенти філософського факультету спеціальності «соціологія» повинні: ознайомитися з досвідом і методами роботи органів державної влади, сучасними технологіями, прийомами, принципами діяльності, системою інформаційного забезпечення державних службовців; закріпити і розширити суму набутих нормативних знань; ознайомитися з практикою застосування нормативних документів, розробки дослідницьких проектів.

Мета виробничої практики полягає в: набутті вмінь програмування соціологічного дослідження; застосуванні знань, теоретичних і методичних

підходів в умовах виробничої ситуації на прикладі судової системи Прикарпатського регіону; відпрацюванні навиків формування вибіркової сукупності репрезентативного соціологічного дослідження та валідації інструментарію дослідження; набутті навиків узгодження в рамках єдиного дослідницького проекту якісних і кількісних методів дослідження, досвіду організаційної роботи в умовах праці в організаціях за профілем баз практики; вмінь та професійних навиків з підготовки та самостійної роботи стосовно здійснення польового етапу програми соціологічного дослідження; створенні емпіричної бази соціологічного дослідження; забезпеченні готовності емпіричного матеріалу для аналізу та інтерпретації; набутті вмінь описового (дескриптивного) аналізу даних; здобутті навиків інтерпретації результатів дескриптивного аналізу емпіричних даних контексті сформульованих робочих гіпотез дослідження та у відповідності до теоретичної парадигми, обраної в якості основи дослідження.

Наскрізна програма практики напряму підготовки 054 «Соціологія» включає послідовне проведення наступних видів практик: навчальна (II, III, VI сем., із відривом від навчання), виробнича практика (VIII сем., із відривом від навчання), також виробничу (II сем.) та науково-дослідну (I і III сем.) практики для магістрів.

Отже, практика студентів філософського факультету напряму підготовки 054 «Соціологія» є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців з вищою освітою та галузевих стандартів вищої освіти і проводиться на оснащених відповідним чином базах практики. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час теоретичного навчання у виробничих умовах, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, формами організації праці, засобами праці в галузі їх майбутньої спеціальності, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) підготовки фахівців відповідного напряму підготовки, спеціальності.

На допомогу студентам викладачами кафедри підготовлено та опубліковано необхідну кількість методичних посібників і рекомендацій, зокрема: Гайналь Т. О., Гнатюком Я. С., Даниляком Р. П., Дойчиком М. В., Кучерою І. В., Ларіоною В. К., Макаровою А. О., Надураком В. В., Пятківським Р. О., Радченко О. Б., Рохманом Б. М., Терешкун О. Ф. та ін.

Колектив кафедри філософії, соціології та релігієзнавства значну увагу приділяють професійно-виховній роботі зі студентами, які навчаються за спеціальністю «соціологія». Вони є активними в органах студентського самоврядування, у громадському житті факультету, університету, міста, області та України.

Викладачі кафедри наполегливо працюють над удосконаленням традиційних форм і методів навчання студентів, а також запроваджують такі новітні та сучасні методи як ділові ігри, «мозкові атаки», дискусії аналізу конкретних ситуацій, випадків та ін.

Педагогічні новації, передовий досвід запровадження основ Болонського процесу, вивчаються та узагальнюються на засіданнях навчально-методичного семінару кафедри під керівництвом завідувача кафедрою доц. Дойчика М. В.,

методичного семінару – доц. Терешкун О. Ф. та науково-методологічного семінару – проф. Надурак В. В.

Традиційним стало залучення до викладання окремих спецкурсів та навчальних дисциплін відомих українських учених: І. Ф. Кононова (м. Луганськ), В. М. Пічі (м. Львів), М. В. Туленкова (м. Київ), В. І. Ярошовця (м. Київ).

Система навчальної, методичної та виховної роботи тісно поєднуються з проведенням наукових досліджень кафедри. Спільна дослідницька робота досвідчених вчених і молодих науковців посприяла виникненню наукових шкіл. На кафедрі філософії, соціології та релігієзнавства діє філософська школа під керівництвом проф. Ларіонової В. К. Колектив кафедри виконує 2 науково-дослідні роботи: з історії філософії «Історичний розвиток філософії як чинник світового цивілізаційного процесу» (номер державної реєстрації роботи: 0106 U003091, термін виконання: 2012–2019 та соціології «Інституційні зміни Прикарпатського регіону» (номер державної реєстрації: 0115U001695, термін виконання: 2015–2022). У процесі виконання комплексної науково-дослідної роботи захистили дві докторські: Гоян І. М. – «Психологізм в західноєвропейській філософії ХІХ – початку ХХ ст.», Надурак В. В. «Система суспільної моралі в контексті основних принципів синергетики: етико-філософський аналіз», 11 кандидатських дисертацій. Також підготовлено до захисту докторську дисертацію «Гуманітарно-наукові парадигми техніки: антропологічний та аксіологічний виміри» доцентом Терешкун О. Ф. Активно працюють над написанням докторських дисертацій науковці кафедри – Будз В. П., Дойчик М. В., Гнатюк Я. С. Науковці кафедри здійснюють дослідження ціннісного виміру буття людини та суспільства, особливостей самовираження людської особистості, чинників суспільної трансформації, морально-етичних проблем сучасного українського суспільства.

Науково-дослідна робота кафедри філософії, соціології та релігієзнавства є пріоритетним напрямом діяльності викладацького колективу. За останніх 5 років викладачами кафедри філософії, соціології та релігієзнавства опубліковано 5 монографій, 138 наукових статей. Науковці кафедри публікують результати досліджень у фахових виданнях України, Польщі, Росії, Білорусі, Німеччині та інших країн. Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства працює над розробкою низки науково-дослідних напрямків, пов'язаних з соціально-політичними, управлінськими та духовними проблемами суспільного розвитку.

Пріоритетними для науковців кафедри є такі наукові напрямки досліджень: етика, історія філософії, філософія техніки та методологія науки, соціальна філософія, гендерні дослідження, соціологія культури, релігієзнавство, філософська україністика. Відзначаються вагомих доробком проф. Гоян І. М. з історії філософії та прикладних тем, зокрема з епістемології радикального конструктивізму, проф. Ларіонова В. К. – з історії етики та особливостей функціонування моралі в структурі соціального життя, проф. Голян М. Ю. – з філософії майбуття та історії футурологічних досліджень, проф. Надурак В. В. – з вивчення системи суспільної моралі та прийняття моральних рішень. Доценти – Гнатюк Я. С., Терешкун О. Ф., Будз В. П. плідно розробляють проблеми логіки, філософії техніки, соціальної філософії. Доценти – Гайналь Т. О., Кучера І. В. – з проблем забезпечення рівних прав та реалізації можливостей жінок в Україні та

теоретичної проблематики проведення соціологічних досліджень, проведення літніх шкіл та тренінгів, залучення студентів до соціологічних досліджень в Прикарпатському регіоні.

З метою підвищення ефективності наукових досліджень проводяться міжнародні, всеукраїнські й регіональні наукові конференції. Впродовж останніх років були проведені наукові заходи:

2011 рік – Всеукраїнська науково-практична конференція: «Українська філософська думка у контексті європейської філософії».

2013 рік – Міжнародна наукова конференція: «Проблеми моралі: теорія та практика».

2015 рік – науково-практична всеукраїнська конференція: «Українська філософська думка у контексті європейської філософії: історія та сучасність».

З 2013 року щорічно кафедрою проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів, магістрантів і студентів «Людина як предмет філософської рефлексії».

2016 року на базі кафедри спільно з Соціологічною асоціацією України та Харківським національним університетом імені В.Каразіна було проведено „Школу молодого автора”, яка об’єднала майстер-класи провідних соціологів України.

Узагальнюючі результати наукових досліджень викладачів кафедри філософії, соціології та релігієзнавства належним чином відображені у низці монографій, збірках наукових статей, навчальних посібниках, матеріалах конференцій.

З 1996 року на факультеті розпочато публікацію фахового видання «Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія». З 1999 року кафедрами філософії та 3-х кафедр психологічних наук започатковано видання фахового журналу – «Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки». На даний час видано 20 випусків. Готовий до видання 21-й випуск. Публікації присвячені розгляду широкого кола актуальних проблем з історії філософії, етики, філософського осмислення проблем людини, соціально-економічної, соціокультурної сфер суспільного життя, теорії пізнання, логіки, філософської антропології, філософських аспектів релігієзнавчих, соціологічних, культурологічних досліджень. Кафедра також бере участь у підготовці інших видань за підсумками проведення низки міжнародних, всеукраїнських наукових та науково-практичних конференцій, семінарів та симпозіумів.

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства запланувала на наступні роки здійснити такі заходи в навчальній та науково-методичній роботі:

- розробити плани та запровадити нові спеціалізації для студентів випускного курсу;
- конкретизувати завдання удосконалення викладання дисциплін та організації навчального процесу у відповідності з вимогами Закону України «Про вищу освіту» щодо формування компетенцій здобувачів вищої освіти, їх професійних, світоглядних та громадянських якостей;
- продовжити розробку з врахуванням новітніх підходів до підготовки навчальних посібників, навчально-методичних практикумів та іншої

методичної літератури у друкованому та електронному варіантах із дисциплін спеціальності «Соціологія»;

- розширити співпрацю з спорідненими кафедрами та відповідними інституціями сусідніх країн – Білорусі, Литви, Молдови, Польщі, Румунії та Словаччини, а також з університетами Німеччини, Канади, США.

Таким чином, можна зробити висновок, що спеціальність «Соціологія» на філософському факультеті Університету є цікавою та перспективною для випускників загальноосвітніх шкіл, повністю забезпечена необхідною навчально-методичною літературою, в тому числі й у електронному варіанті, навчання здійснюють кваліфіковані викладачі з науковими ступенями. Спеціальність «Соціологія» має все необхідне для свого подальшого розвитку.

1.3.2 МАТЕРІАЛЬНО ТЕХНІЧНА БАЗА ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» має сучасну матеріальну та розвинену соціальну інфраструктуру.

Базою для підготовки бакалаврів та магістрів спеціальностей «Філософія», «Соціологія», «Психологія», «Релігієзнавство» слугують аудиторні приміщення філософського факультету загальною площею понад 2140 кв. м. Загалом за студентами закріплено 15 аудиторій. Загальна площа, яка припадає на 1 особу становить 14 кв. м, навчальна – понад 3,5 кв. м.

Лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття для студентів напряму підготовки 054 «Соціологія» проводяться в навчальних аудиторіях, спеціалізованих кабінетах, які оснащені комп'ютерами (у своєму розпорядженні викладачі і студенти мають 30 комп'ютерів), мультимедійними проекторами, наочністю, літературою, програмною продукцією. Використовуючи інформаційні ресурси, студенти мають можливість отримати сучасну інформацію в галузі соціології. В 2017 р. на факультеті для студентів обладнано комп'ютерний клас (20 шт.) у межах виконання проекту програми Еразмус+ (ауд. 516а, 30 кв.м). Відремонтовано і переобладнано аудиторію 516, її названо на честь Героя України Романа Гурика.

У навчальному процесі викладачами філософського факультету активно використовується комп'ютерна база Центру інформаційних технологій для забезпечення дистанційного навчання. В електронному варіанті розроблені форми контролю і особливості оцінювання знань студентів. Всі структурні підрозділи факультету комп'ютеризовані та підключені до мережі Інтернет.

До послуг студентів факультету – Центр інформаційних технологій площею 600 кв. м із 120 персональними комп'ютерами, спеціалізовані мультимедійні лекційні аудиторії площею 150 кв. м на 100 місць та 100 кв. м на 70 місць.

Для студентів філософського факультету працюють ряд читальних залів. Серед них – спеціалізований читальний зал філософського факультету на 60 місць, читальні зали історичних наук, кабінету україніки, гуртожитку № 5. Поряд з факультетом розташована Обласна наукова бібліотека імені Івана Франка. Студенти можуть також користуватися послугами інших бібліотек міста й області через Інтернет та МБА (Міжбібліотечний абонемент).

Студенти філософського факультету на 100% забезпечені місцями в гуртожитку, де створені належні умови для проживання.

Санітарно-технічний стан будівель і споруд, що використовуються у навчальному процесі, та умови експлуатації приміщень є задовільними, про що свідчать матеріали СЕС та Пожежної інспекції.

1.4 ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У процесі забезпечення викладання навчальних курсів професорсько-викладацький склад кафедри філософії, соціології і релігієзнавства використовує різноманітні методи й форми навчання студентів. Навчальним планом передбачено аудиторну роботу зі студентами й самостійна роботу студентів.

Основні форми аудиторного навчання:

- лекції (вступні, тематичні, підсумкові, лекції-практикуми, лекції-диспути, проблемні лекції, настановчі та ін.);
- практичні (семінарські) заняття (семінари-діалоги, тренінги, ділові ігри, конференції тощо);
- консультації (колективні, індивідуальні, групові),

Протягом забезпечення викладу навчальної дисципліни використовуються такі **засоби навчання**:

Навчальна література	Наочні матеріали	Відео матеріали	Програмно-методичне забезпечення комп'ютерною
підручники; навчальні посібники; хрестоматії; наукова література; наукова періодика; словники; довідники; збірники; нормативні документи; спеціалізована література; методичні посібники	таблиці; схеми; плакати; ілюстрації; зображення; фотографії.	документальні фільми; документальне відео; навчальні презентації.	навчально-методичний комплекс для дистанційної форми навчання; завдання для самостійного опрацювання; завдання для індивідуальної роботи; тестові завдання; контрольні завдання.

Система контролю та управління якістю підготовки фахівців спеціальностей 033 «Філософія», 032 «Релігієзнавство», 054 «Соціологія» базується на «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», затвердженого наказом ректора університету № 572-С від 25 жовтня 2010 р. та відповідно до ухвали Вченої ради університету від 30 квітня 2013 р. про доповнення до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», який включає в себе поточний та семестровий контролю знань (далі – Порядок оцінювання).

Відповідно до Порядку оцінювання в Університеті розроблена система контролю й управління якістю підготовки фахівців, що охоплює весь період навчання студента. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного

зв'язку в навчальному процесі та забезпечують визначення рівня досягнення завдань навчання та дозволяють корегувати, за необхідності, хід навчального процесу. Видами контролю є: поточний, підсумковий (семестровий), державна атестація.

Під час контролю знань студенти складають усні відповіді, розв'язування тестів, написання й захист рефератів, письмові та усні заліки чи екзамени, контрольні, а також курсові роботи.

Критеріями оцінювання можуть бути:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мови;
- впевненість, емоційність і переконаність;
- використання основної та довідкової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Упродовж **поточного контролю** студент отримує оціночні бали (у залежності від якості змісту відповідей можуть ставитись «5», «4», «3», «2») за різні види діяльності, які додаються до підсумкових балів за екзамен та за самостійну й науково-пошукову діяльність студента. По завершенню практичних занять, викладач виводить середній бал успішності знань студента. Середній бал по практичних (семінарських) множить на коефіцієнт вагомості «10» і отримується загальний бал за поточний контроль.

Підсумковий контроль демонструє рівень знань й успішності студентів, відбувається у формі екзамену чи заліку.

Семестрова оцінка дисципліни – сума балів за поточний і підсумковий контроль та оцінку самостійної роботи студента. 100 балів з дисципліни – сума оцінок за поточний семестровий контроль (практичні заняття) (максимум 50 балів) та результатів складання контрольної роботи, екзамену, самостійну й індивідуальну пошукову роботу студента (реферати, публікації, творчі роботи) (максимум 50 балів).

Поточні оцінки успішності («5» – «відмінно», «4» – «добре», «3» – «задовільно», «2» – «незадовільно») – показники рівня знань студентів на практичних (семінарських) заняттях.

Підсумкова оцінка за семінарські заняття виставляється за результатами роботи на практичних (семінарських) заняттях і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за дані заняття. Отримані «незадовільні» оцінки враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.

Оцінка за самостійно-пошукову наукову діяльність студента із запропонованих напрямів може доповнити оцінку за екзамен, контрольну

роботу. Оцінка самостійної роботи студента (максимум 10 балів) – дається за виконанні індивідуальні завдання, можливо за наукові публікації, виступи на наукових конференціях, участь у роботі студентського наукового гуртка, участь в олімпіадах, конкурсах з відповідної (чи суміжної) дисципліни за поданням наукових керівників чи керівників наукових гуртків, рішенням кафедри (за умови, що підсумковий не перевищує 50 балів).

Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу з визначеної дисципліни і складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, тематичних рефератів тощо. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань, результатів складання змістових модулів та залікової роботи. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни.

Семестровий залік виконується всіма студентами в обов'язковому порядку. Варіанти завдань на залік (у варіанті повинно бути не менше 4-ох завдань), бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачами, які ведуть семінарські (практичні) заняття за погодженням з викладачем, за яким закріплена навчальна дисципліна та затверджуються на засіданнях кафедри з розрахунку максимально 100 балів.

Результати екзамену (**оцінка за екзамен**) – максимум 50 балів.

Під час поточного контролю враховується:

- систематичність роботи на семінарських заняттях;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах;
- знання навчального та наукового матеріалу;
- активність при обговоренні питань.

При виставленні оціночних балів за екзамен, а також за контрольну роботу, враховується:

- рівень теоретичних знань;
- обізнаність із новими науковими дослідженнями;
- вміння творчо підійти до висвітлення питання;
- аналітичне мислення.

Оцінювання курсової роботи проводиться у 100-бальній шкалі та включає суму балів за її виконання (максимально 50 балів) та захист (максимально 50 балів).

Оцінювання навчальної та виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за той чи інший вид практики включає суму балів за захист матеріалів практики, оформлення звітних документів (максимально 50 балів) та за якість реалізації оволодіння студентами спеціальностей 033 «Філософія», 032 «Релігієзнавство», 054 «Соціологія» сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на основі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи на базі практики (максимально 50 балів).

Робочими програмами проходження практик визначені звітні документи по різних видах практик, які оцінюються відповідною кількістю балів.

Відсутність будь-якого зі звітних документів є підставою для недопускання студента до захисту матеріалів практики.

Захист матеріалів всіх видів практики відбувається при комісії, відповідно до розпорядження завідувача кафедри філософії, соціології та релігієзнавства й оцінюється максимально в 50 балів.

Відповідно до ухвали Вченої ради університету від 30 квітня 2013 р. про доповнення до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» дозволяється преміювати обдарованих студентів додатковими балами за розпорядженням декана факультету на підставі рішень засідань відповідних кафедр і копій підтверджуючих документів про здобуті результати на студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт.

Переможців (учасників, які посіли перше, друге, третє місце в особистому заліку) Міжнародних студентських олімпіад, II етапу Всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін, напрямів і спеціальностей дозволяється преміювати 50 (п'ятдесятма) балами з кожної фахової дисципліни, яка завершується екзаменом в поточному семестрі.

Переможців і призерів II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт дозволяється преміювати 50 (п'ятдесятма) балами з однієї профільної дисципліни, яка завершується екзаменом в поточному семестрі. Такі студенти одержують із відповідних дисциплін підсумкову оцінку без складання екзамену.

Державна атестація студентів здійснюється державною екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки до вимог освітньої (кваліфікаційної) характеристики. Форми та порядок проведення державної атестації визначається навчальним планом підготовки та локальними документами деканату філософського факультету та кафедри філософії, соціології і релігієзнавства.

Академічні успіхи студента (семестрова оцінка) виставляються у відомостях успішності за університетською (100-бальною), національною шкалою та шкалою ECTS.

Кожна оцінка завіряється підписом екзаменатора. Після завершення екзамену (заліку) екзаменатор здає відомість обліку успішності в той же день у деканат, де розписується про її здачу.

Паралельно, виставляючи оцінки у відомість, викладач виставляє оцінки в індивідуальний навчальний план студента.

Відомості обліку успішності нумеруються, зшиваються на факультеті як документ строгої звітної протягом періоду навчання студента.

Відомість обліку успішності розрахована на 30 студентів, тому друкується на двох сторінках; кінець відомості зі словами «Всього: відмінно, добре, задовільно і т. д.» друкується вкінці другої сторінки.

Загальні результати опанування студентами навчальної дисципліни оприлюднюються викладачем. Працівниками деканату визначається та оприлюднюється рейтинг студентів, який враховується при призначенні стипендії студентам державної форми навчання.

Таким чином, контроль успішності студентів спеціальностей 033 «Філософія», 032 «Релігієзнавство», 054 «Соціологія» здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою, що відображає рівень засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу за результатами поточного та підсумкового контролю. Максимальна кількість балів при поточному модульному контролі обов'язкових видів роботи становить 50 балів, підсумковому контролі – 50 балів. Академічні успіхи студента виставляються у відомостях успішності за стобальною, національною та шкалою ECTS.

Встановлюється таке співвідношення між шкалою оцінок ECTS, національною шкалою оцінювання і 100-бальною шкалою:

Шкала ECTS	Національна шкала		Університетська шкала
A	5 (відмінно)	зараховано	90-100
B	4 (добре)		80-89
C	3 (задовільно)		70-79
D			60-69
E			50-59
FX	2 (незадовільно)	не зараховано	26-49 (з можливістю повторної передачі)
F			1-25 (з можливістю повторного слухання курсу)

Критерії поточної оцінки

(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Оцінка «5» («відмінно») ставиться, коли студент вільно відтворює навчальний матеріал і володіє ним; знає категоріально-понятійний апарат дисципліни; легко орієнтується в історії становлення науки та теорій, логічно висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; критично мислить; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань. Опрацював рекомендовану основну й додаткову джерельну базу. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності. Володіє логікою предмета, висловлює власне ставлення до навчального матеріалу. При відповідях може систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати; вміє визначати роль людського фактора; дає характеристику альтернатив розвитку окремих ситуацій; терпимо ставиться до своїх та чужих помилок. Відповідь на «відмінно» чітка, виразна, завершена, у письмовій роботі без помилок.

Оцінка «4» («добре») ставиться, коли студент має повні знання програмного матеріалу, знає основні ідеї, концепції, теорії, досягнення з дисципліни; аналізує, робить аргументовані висновки, характеризує наукові явища і процеси, вміє порівнювати, пояснювати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію, використовуючи різні джерела; вміє виявляти суперечності в позиціях, різні інтереси; рецензує відповіді студентів; зіставляє і систематизує дані і застосовує їх при характеристиці феноменів, явищ, процесів; демонструє знання термінів та понять; встановлює синхронність подій. При оцінці «добре» допускаються незначні неточності, помилки (не більше 1–2) та недостатній досвід у творчому застосуванні умінь і навичок; власне ставлення студента висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності; писемне мовлення добре.

Оцінка «3» («задовільно») ставиться, якщо студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними ідеями, поняттями навчального матеріалу. При цьому аргументація слабка, є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках, наявні помітні прогалини, писемне мовлення спрощене. Має елементарні нестійкі навички виконання завдання.

Оцінка «2» («незадовільно») ставиться, якщо студент не орієнтується у матеріалі, має фрагментарні знання (менше половини) при загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні уміння та навички навчальної діяльності; під час відповіді допускає суттєві помилки, не володіє навичками порівняння, аналізу, синтезу, структурування тощо.

Критерії оцінювання за національною шкалою:

А - «Відмінно». Теоретичний зміст курсу засвоєний повною мірою, без прогалин, наявні важливі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом.

В - «Дуже добре». Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, основні завдання виконані.

С - «Добре». Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, без прогалин, деякі практичні навички роботи з засвоєним матеріалом сформовані недостатньо, основні завдання виконані.

Д - «Задовільно». Теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.

Е - «Достатньо». Теоретичний зміст курсу засвоєний частково, окремі практичні навички роботи не сформовані, багато з передбачених програмою навчання завдань не виконані.

ФХ - «Умовно незадовільно». Теоретичний зміст курсу засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань не виконані.

Ф - «Безумовно незадовільно». Теоретичний зміст курсу не засвоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані завдання містять значні помилки.

1.5. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
на 2017-2018 н. р.
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Осінньо-зимовий семестр

Денна форма навчання (15 тижнів теоретичного навчання)

Напрямок підготовки, Спеціальність	Курс	Навчальні заняття	Практика	Екзаменаційна сесія	Державні екзамени	Канікули	Контроль за самостійною роботою студентів	Ліквідація академічної заборгованості (талон №2)	Ліквідація академічної заборгованості (талон №3)
Філософія, Психологія, Соціологія	1	01.09 – 16.12.2017 р.		12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Соціологія	2	01.09 – 16.12.2017 р.	21.11-02.12.2017 р.	12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Соціологія	3	01.09 – 16.12.2017 р.		12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Соціологія	4	01.09 – 09.09.2017 р. 24.10 – 16.12.2017 р.	12.09 – 22.10.2017 р.	12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Релігієзнавство	С	01.09 – 16.12.2017 р.		12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Релігієзнавство	М 1сем	01.09 – 16.12.2017 р.		12 – 25.01.2018 р.		26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.	19-25.12.2017 р.	26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.
Філософія, Психологія, Релігієзнавство	М Зсем випуск	01.09 – 09.09.2017 р. 24.10 – 25.12.2017 р.	12.09 – 22.10.2017 р.	12 – 25.01.2018 р.	01.02 – 09.02.2017 р.	26.12.2017 р. – 11.01.2018 р.		26, 27.01.2018 р.	30-31.01.2018 р.

Декан філософського факультету

І. М. Гоян

Весняно-літній семестр

Денна форма навчання (16 тижнів теоретичного навчання)

Напрямок підготовки, Спеціальність	Курс	Навчальні заняття	Практика	Екзаменаційна сесія	Державні екзамени	Канікули	Контроль за самостійною роботою студентів	Ліквідація академічної заборгованості (талон №2)	Ліквідація академічної заборгованості (талон №3)
Філософія, Психологія, Соціологія	1	20.02 – 01.04.2018 р. 18.04 – 09.06.2018 р.	03.04.- 14.04.2018 р.	12.06 – 28.06. 2018 р.		01.07 – 30.08.2018р.	01.02- 18.02.2018	29- 30.06.2018 р.	29- 30.08.2018р.
Філософія, Психологія, Соціологія	2	20.02 – 09.06.2018 р.		12.06 – 28.06. 2018 р.		01.07 – 30.08.2018 р.	01.02- 18.02.2018	29- 30.06.2018 р.	29- 30.08.2018 р.
Філософія, Психологія, Соціологія	3	20.02 – 17.03.2018 р. 03.04 – 09.06.2018 р.	20.03 – 31.03.2018 р.	12.06 – 28.06. 2018 р.		01.07 – 30.08.2018 р.	01.02- 18.02.2018	29- 30.06.2018 р.	29- 30.08.2018 р.
Філософія, Психологія Соціологія	4	20.02 – 02.06.2018 р.		05.06 – 17.06. 2018 р.	19.06 – 30.06.2018 р.		01.02- 18.02.2018		
Філософія, Психологія, Релігієзнавство	С	20.03 – 02.06.2018 р.	06.02 – 17.03.2018 р.	05.06 – 17.06. 2018 р.	19.06 – 30.06.2018 р.		01.02- 04.02.2018		
Філософія, Психологія, Релігієзнавство	М ^{1-2сем}	03.04 – 09.06.2018 р.	06.02 – 31.03.2018 р.	12.06 – 28.06.2018 р.		01.07 – 30.08.2018 р.	01.02- 04.02.2018	29- 30.06.2018 р.	29- 30.08.2018 р.

Декан філософського факультету

І. М. Гоян

1.6 РОБОЧІ НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ

Робочі навчальні плани ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр» спеціальностей (напрямів підготовки) «Філософія»*, «Психологія», «Соціологія», «Релігієзнавство» поміщені в окремих вкладених файлах у форматі Excel.

1.7 АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОКР «МАГІСТР»

054 «СОЦІОЛОГІЯ»

1. Цикл загальної підготовки

1.1. Обов'язкові дисципліни

Назва дисципліни	МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Статус	Дисципліна циклу загальної підготовки
Рік	I
семестр	I
Мета навчальної дисципліни	ознайомити з основними положеннями та відомостями про роль і місце науки у розвитку суспільства, про закономірності розвитку науки; надання знань у галузі методології і організації наукових досліджень для підготовки магістрів до самостійного виконання наукової роботи.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none">- принципи дослідження у науці загалом та соціології зокрема;- характеристики основних методів наукового пізнання;- понятійний апарат;- методика використання та оформлення науково-дослідної роботи;- етапи наукового дослідження;- типи наукових звітів.
вміти	<ul style="list-style-type: none">- визначити об'єкт, предмет, мету та завдання наукового дослідження;- скласти власне резюме, підготувати реферат магістерської роботи та її презентацію до захисту;- самостійно планувати та проводити наукові дослідження;- правильно наводити цитування і бібліографічні посилання;- правильно оформляти кваліфікаційну роботу.
Зміст дисципліни	Тема 1. Наука – продуктивна сила розвитку суспільства. Тема 2. Наука як соціальний інститут. Тема 3. Основи методології науково-дослідної діяльності. Тема 4. Технологія наукових досліджень.

	<p>Тема 5. Основні вимоги до оформлення та впровадження результатів наукових досліджень.</p> <p>Тема 6. Бібліографічний апарат наукових досліджень.</p> <p>Тема 7. Робота над написанням наукових статей, тез доповідей, повідомлень, монографій. Виконання та захист дисертацій.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекцій, 18 год. семінарів, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ
Статус	Дисципліна циклу загальної підготовки
Рік	I
семестр	II
Мета навчальної дисципліни	вдосконалення ефективності викладання суспільствознавчих дисциплін у ВНЗ за допомогою інструментарію педагогіки вищої школи.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	- мету, засоби, форми і методи викладання суспільствознавчих дисциплін.
вміти	- методично правильно читати лекції та проводити семінарські заняття.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет, методи та засоби методики викладання суспільствознавчих дисциплін у ВНЗ.</p> <p>Тема 2. Викладання суспільствознавчих дисциплін в Україні.</p> <p>Тема 3. Лекція як традиційна форма викладання суспільствознавчих дисциплін у ВНЗ.</p> <p>Тема 4. Методика підготовки і читання лекцій із суспільствознавчих дисциплін у ВНЗ.</p> <p>Тема 5. Методика побудови лекційного курсу із суспільствознавчих дисциплін.</p> <p>Тема 6. Методика підготовки та проведення семінарських занять із суспільствознавчих дисциплін у ВНЗ.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекцій, 18 год. семінарів, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік

Назва дисципліни	СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)
Статус	Дисципліна циклу загальної підготовки
Рік	II
семестр	III
Мета навчальної дисципліни	дати теоретичні уявлення про структуру і можливості сучасної комп'ютерної техніки.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - основи сучасних технологій обробки інформації та можливості їх застосування в соціології; - сучасний стан і основні напрямки розвитку комп'ютерної техніки та програмного забезпечення; - вільно володіти основним комп'ютерним інформаційним інструментарієм, що допомагає в вирішенні соціологічних та статистичних завдань; - бути впевненим користувачем ПК.
вміти	працювати з сучасним програмним забезпеченням загального та спеціального призначення.
Зміст дисципліни	Історія розвитку інформатики та засобів обчислювальної техніки. Поняття алгоритму та програми. Властивості алгоритму. Архітектура сучасних ПЕОМ. Основні поняття операційної системи НЗ/ВОЗ. Робота в середовищі MS/DOS. Основи програмування на одній з мов високого рівня (Бейсик або Паскаль). Побудова арифметичних та логічних виразів. Основні синтаксичні конструкції: присвоєння, умовний оператор, цикли, підпрограми. Робота з файлами. Елементарні поняття комп'ютерної графіки. Підготовка та редагування текстів за допомогою ПЕОМ (на прикладі конкретного текстового редактора). Знайомство з організацією та використанням пакетів програм аналізу даних (на прикладі конкретного пакету).
Тривалість	90 год. (30 год. лекцій, 30 год. лабораторних, 30 год. самост. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)
Статус	Дисципліна циклу загальної підготовки

Рік	II
семестр	III
Мета навчальної дисципліни	поглиблено вивчити головні події історії України.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати та вміти	<p>усне мовлення: виступати з підготовленими презентаціями, доповідями на наукових конференціях; реагувати на основні ідеї та розпізнати важливу наукову інформацію.</p> <p>аудіювання: - розуміти та розпізнавати інформацію в ході професійно-наукових обговорень.</p> <p>читання: розуміти та вміти перекласти із словником автентичні тексти за фахом; розуміти деталі та загальний зміст наукового тексту; знаходити конкретну інформацію, пов'язану з предметом навчання.</p> <p>письмо: - писати тези, доповіді, реферати та анотації із достатнім ступенем граматичної коректності.</p>
Тривалість	90 год. (30 год. лекцій, 30 год. лабораторних, 30 год. самост. роботи)
Форма контролю	залік

1.2. Вибіркові дисципліни

1.2.1. Дисципліни вільного вибору студента

Назва дисципліни	ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ
Статус	Дисципліна вільного вибору студента
Рік	I
семестр	I
Мета навчальної дисципліни	забезпечити загальну теоретичну підготовку магістрантів і аспірантів у галузі психології вищої школи, яка слугуватиме основою для їхньої практичної

	роботи, що пов'язана з викладацькою діяльністю.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - предмет та завдання психології вищої школи; - вимоги до особистості спеціалістів з вищою освітою та особливо спеціалістів вищих навчальних закладів; - вікові особливості студентської молоді; - особливості психічного розвитку та соціалізації студентів; - психологічні основи формування у студентів професійних знань та навичок, соціально-психологічні процеси у студентських групах; - психологічні проблеми вищого навчального закладу як соціальної організації; - психологічні фактори педагогічної та наукової діяльності викладачів та їхньої успішної кар'єри.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в сучасних психологічних проблемах вищої школи; - самостійно розбиратися на постановці і вирішенні психологічних проблем, пов'язаних з організацією педагогічної та професійної діяльності; - аналізувати психологічні явища і процеси у вищих навчальних закладах; - грамотно ставити і вирішувати психологічні завдання при учбового та виховного процесів у вищому навчальному закладі.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет, завдання та історія розвитку психології вищої школи.</p> <p>Тема 2. Методологія і методи психології вищої школи.</p> <p>Тема 3. Загальна психологічна характеристика студентського віку.</p> <p>Тема 4. Психологічна характеристика студентської групи.</p> <p>Тема 5. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента.</p> <p>Тема 6. Психологічний аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії.</p> <p>Тема 7. Психологія діяльності та особистості викладача вищої школи.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік

Назва дисципліни	ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
Статус	Дисципліна вільного вибору студента
Рік	I
семестр	I
Мета навчальної дисципліни	надання студентам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про педагогічні основи підготовки кадрів вищої кваліфікації; підготовка студентів магістратури як професіоналів, здатних до самоосвіти та саморозвитку, що володіють основами педагогічних знань та успішно застосовують їх у повсякденній та професійній практиці при розв'язанні педагогічних ситуацій, пов'язаних з навчанням, вихованням та розвитком.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - загальні основи педагогіки вищої школи; - становлення системи освіти в Україні; - дидактику вищої школи, виховання студентів; - педагогічний менеджмент; - специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - виокремлювати принципи освіти, завдання навчальних закладів (Закон України "Про освіту"); - з'ясувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ (Закон України "Про вищу освіту"); - досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти); - добирати приклади педагогічних ситуацій із діяльності ВНЗ, які зорієнтовані на формування гуманістичних почуттів особистості; - складати план проведення практичного чи лабораторного заняття з окремої дисципліни, визначати його методичне забезпечення; - опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологією і методикою запровадження модульно-рейтингової системи організації навчання у ВНЗ України; - здійснювати педагогічний аналіз форм і засобів виховання у навчальному закладі з позицій реалізації

	в них принципів виховання.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет, завдання, категорії педагогіки вищої школи.</p> <p>Тема 2. Модернізація системи вищої освіти в Україні.</p> <p>Тема 3. Становлення вищої освіти в Україні та світі.</p> <p>Тема 4. Основи дидактики вищої школи.</p> <p>Тема 5. Зміст, методи, форми організації навчання у вищій школі.</p> <p>Тема 6. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ.</p> <p>Тема 7. Формування педагогічної культури науково-педагогічного працівника.</p>
Тривалість	90 год. (12 год. лекційних, 18 год. семінарських, 60 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік

2. Цикл професійної підготовки

2.1. Обов'язкові дисципліни

2.1.1. Теоретична підготовка

Назва дисципліни	ЕЛЕКТОРАЛЬНА СОЦІОЛОГІЯ
Статус	Дисципліна циклу професійної підготовки
Рік семестр	I I
Мета навчальної дисципліни	навчити використовувати головні методи аналізу та технології управління електоральними процесами.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - функціональне призначення соціології при дослідженні політичних компаній; - об'єктно-предметну сферу соціології політичних компаній; - основні підходи та концепції дослідження політичних виборів; - проблематику вітчизняних і зарубіжних соціологічних досліджень;

	- базові поняття та категорії соціології політики.
вміти	- правильно і науково обґрунтовано застосовувати отримані теоретичні знання, власну наукову ерудицію для аналізу, узагальнення і оцінки виборчих процесів у суспільстві; - застосовувати отримані знання із соціології виборчих компаній у соціальної практиці.
Зміст дисципліни	Тема 1. Предмет та методи теоретичної і прикладної електоральної соціології. Функції соціології в забезпеченні виборчих кампаній. Тема 2. Історія електоральних досліджень. Тема 3. Теорії електоральної поведінки. Тема 4. Виборчий процес як соціальна ситуація. Тема 5. Базові соціологічні дослідження передвиборчої ситуації. Тема 6. Рейтингові дослідження, екзит-полл та поствиборчі дослідження. Тема 7. Виборчі кампанії в Україні: уроки та висновки.
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самост. роботи)
Форма контролю	екзамен
Назва дисципліни	СОЦІОЛОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА
Статус	Дисципліна циклу професійної підготовки
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	дати систематизоване уявлення про основні концепції, теоретичні традиції та соціологів, які розвивають порівняльний соціальний аналіз; сформувані у студентів цілісне уявлення про сучасну порівняльну соціологію.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	- особливості порівняльних досліджень, основні методологічні підходи до їх організації та планування; - основні методи забезпечення можливостей здійснювати порівняння при проведенні емпіричних

	соціологічних досліджень; - можливості використання сучасних інформаційних технологій (зокрема, банків соціальних даних та мережі Інтернет) під час проведення порівняльних досліджень.
вміти	- критично читати та інтерпретувати результати порівняльних досліджень; - самостійно ставити задачі порівняння в емпіричних соціологічних дослідженнях; - обирати та застосовувати адекватні методи порівняння; - оцінювати якість соціологічної інформації одержаної в результаті порівняльних досліджень.
Зміст дисципліни	Тема 1. Соціологічна компаративістика як наукова дисципліна. Тема 2. Порівняльний аналіз вивчення суспільства. Методологія соціального аналізу. Тема 3. Напрямки дослідження сучасної компаративістики. Тема 4. Основні напрямки становлення та розвитку соціологічної компаративістики. Тема 5. Порівняльна макросоціологія. Тема 6. Порівняльна історична соціологія. Тема 7. Теоретичні аспекти порівняльного аналізу.
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	екзамен
Назва дисципліни	УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНСАЛТИНГ
Статус	Дисципліна циклу професійної підготовки
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	оволодіння знаннями, принципами та методами надання управлінських консалтингових послуг, діагностування та розв'язання організаційних проблем, залучення людей до процесів прогресивних якісних змін у сфері соціального управління.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен

знати	<ul style="list-style-type: none"> - сутність й зміст консультативної діяльності; - методологічні підходи щодо розглядання консультативної діяльності; - основні етапи консультативного процесу і задачі консультанта на кожному етапі; - форми організаційної побудови і економічної діяльності консультаційних організацій; - типи організаційної патології та методи її виявлення; - технологію управлінського консультування.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати методичний інструментарій управлінського консультування; - використовувати адекватні методи управлінського консультування відповідно до характеристик внутрішнього та зовнішнього середовища організації; - будувати структуру консультаційної фірми; - формувати консультант-клієнтські відносини; - аналізувати стан ринку консультаційних послуг, зокрема в Україні.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Предмет, понятійний апарат, види та етапи становлення управлінського консалтингу.</p> <p>Тема 2. Консультування організацій. Методологія консалтингу.</p> <p>Тема 3. Особливості організації управлінського консалтингу</p> <p>Тема 4. Специфічні види управлінського консультування.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самост. роботи)
Форма контролю	екзамен
Назва дисципліни	СОЦІОЛОГІЯ РЕКЛАМИ ТА СПОЖИВАННЯ
Статус	Дисципліна циклу професійної підготовки
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	проаналізувати інституції реклами і споживання як одні з основних засобів об'єктивації способу життя людини сучасного суспільства і каналів трансляції норм і цінностей.

Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - об'єктно-предметну сферу соціології реклами і споживання; - теоретичні основи та специфіку механізму функціонування реклами та споживання як сучасних соціальних інституцій; - базові поняття та категорії соціології реклами і споживання; - методологічні принципи соціології реклами і споживання, їх взаємозв'язок з методами соціологічних досліджень; - основні параметри дослідження реклами і споживання як складових системи соціальної взаємодії; - соціокультурні особливості реклами та споживання як домінуючих чинників впливу на масову свідомість і конструювання соціальної реальності через формування соціально схвалених стилів життя; - тенденції розвитку та трансформації реклами і споживання в сучасних умовах.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати рекламні тексти; - виявляти «шуми» та основні компоненти впливу на споживача рекламних комунікацій; - інтерпретувати різні види рекламних комунікацій; - використовувати методи соціологічного опитування споживачів, вимірювання отриманої інформації та оцінки при сприйнятті продукту та інформації, що отримана про нього.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Соціологія реклами як галузь соціологічного знання. Соціальні умови появи реклами як масового явища.</p> <p>Тема 2. Реклама як реалізація ціннісних орієнтацій суспільства.</p> <p>Тема 3. Комерційна реклама як сучасна міфологія. Реклама в політичній комунікації. Місце і роль соціальної реклами в інформаційному полі.</p> <p>Тема 4. Гендерний та семантичний аспекти реклами.</p> <p>Тема 5. Споживання і реклама як об'єкт соціологічного аналізу. Вимірювання і квантифікація в кількісних дослідженнях.</p> <p>Тема 6. Соціальні інституції як регулятори споживання.</p> <p>Тема 7. Споживання як соціальна позиція та спосіб</p>

	життя.
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	екзамен
Назва дисципліни	МЕРЕЖЕВИЙ ПІДХІД У СОЦІОЛОГІЇ
Статус	Дисципліна циклу професійної підготовки
Рік семестр	I I
Мета навчальної дисципліни	знайомство студентів з методологічними принципами та методичними особливостями досліджень соціальних мереж.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - історію вивчення соціальних мереж; - теоретичні основи мережевого підходу в соціології; - базові теоретичні концепти мережевого аналізу; - особливості процедури вимірювання в дослідженнях соціальних мереж; - особливості збору даних в дослідженнях соціальних мереж; - визначення вибіркової сукупності в дослідженнях соціальних мереж; - основні методи мережевого аналізу даних у соціологічних дослідженнях.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - проводити збір даних для досліджень соціальних мереж; - працювати з пакетом програм для аналізу мережевих даних UCINET; - обґрунтовувати вибір методу мережевого аналізу; - використовувати методи аналізу помітності розташування актора в мережі; - використовувати методи аналізу згуртованості акторів у соціальних мережах; - використовувати методи аналізу діапазону соціальних мереж; - використовувати методи аналізу посередництва у соціальних мережах;

	- використовувати методи аналізу еквівалентності соціальних мереж відповідно до поставлених завдань.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Мережевий підхід у вивченні соціальної реальності: загальна характеристика та передумови формування.</p> <p>Тема 2. Методологічні та аналітичні принципи вивчення соціальних мереж.</p> <p>Тема 3. Особливості процедури вимірювання в дослідженнях соціальних мереж.</p> <p>Тема 4. Збір даних в дослідженнях егоцентричних соціальних мереж. Застосування мережевого підходу в дослідженнях соціальної підтримки.</p> <p>Тема 5. Визначення вибіркової сукупності в дослідженнях соціальних мереж. Представлення мережевих даних. Матриці та графи (основні поняття). Обробка та аналіз даних в дослідженнях соціальних мереж засобами пакетів Gephi та NetLogo. Підходи до класифікації методів мережевого аналізу.</p> <p>Тема 6. Проблема обґрунтування вибору методу аналізу.</p> <p>Тема 7. Особливості дослідження мереж приєднання. Вивчення когнітивної соціальної структури</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самост. роботи)
Форма контролю	екзамен

2.2. Вибіркові дисципліни

2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ

Назва дисципліни	СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ
Статус	Дисципліна циклу вибору ВНЗ
Рік семестр	II III

Мета навчальної дисципліни	дати студентам теоретичні й емпіричні знання для вироблення судження про сутність сучасного етапу в розвитку українського суспільства.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - основні закономірності переходу України від тоталітарної суспільної системи і планової централізованої економіки до ринкової економіки і демократичного суспільства; - роль і місце різних соціальних груп у процесах трансформації, механізми і цінності суспільних перетворень; - основні результати соціологічних досліджень суспільної свідомості в період трансформації суспільства; - основні теорії розвитку сучасного суспільства, риси постіндустріального суспільства; - критерії сучасного суспільного розвитку
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати важливі риси сучасного українського суспільства; - формувати власне судження щодо суспільних перетворень; - правильно оцінювати зміст соціально-економічних реформ в Україні.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Теоретичні та методологічні проблеми трансформації суспільства</p> <p>Тема 2. Сутність та явища модернізації суспільства</p> <p>Тема 3. Особливості трансформації українського суспільства</p> <p>Тема 4. Трансформація соціальних норм та соціальної структури</p> <p>Тема 5. Соціально-економічні та політичні зміни</p> <p>Тема 6. Реакція суспільства на процеси трансформації</p> <p>Тема 7. Альтернативні концепції сучасного українського суспільства.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	екзамен
Назва дисципліни	НОВІТНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
Статус	Дисципліна циклу вибору ВНЗ

Рік	II
семестр	III
Мета навчальної дисципліни	є ознайомлення слухачів з новітніми тенденціями розвитку методології соціологічних досліджень та обговорення рис, що набувають традиційні підходи до аналізу соціологічної інформації в цифрову епоху.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - варіативність даних, що використовуються у соціологічних дослідженнях; - пакети програм обробки й аналізу соціологічної інформації.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати різні програми для обробки текстових даних; - подавати, зберігати й обробляти дані у пакетах; - презентувати дані у пакеті; - проводити власні опитування в Інтернеті; - шукати статистичну інформацію у Інтернеті; - презентувати матеріали та результати досліджень.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Введення в новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації</p> <p>Тема 2. Методи багатовимірного аналізу в соціології</p> <p>Тема 3. Методи вимірювання в соціології</p> <p>Тема 4. Розвиток цифрових методів аналізу соціологічної інформації</p>
Тривалість	90 год. (16 год. лекційних, 18 год. семінарських, 56 год. самот. роботи)
Форма контролю	екзамен

2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента

Назва дисципліни	ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ МОРАЛЬНИХ РІШЕНЬ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік	I
семестр	I

Мета навчальної дисципліни	ознайомити студентів з сучасним науковим баченням процесу прийняття моральних рішень.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> – основні сучасні методи дослідження процесу прийняття моральних рішень; – праці основних дослідників, які досліджують процес прийняття моральних рішень; – специфіку співвідношення емоцій та міркувань у теорії прийняття моральних рішень; – основні види інтуїтивних моральних рішень; – недоліки інтуїтивних моральних рішень; – особливості двопроесної теорії прийняття моральних рішень: – два типи моральних рішень; – механізми дії моральних евристик;
вміти	<ul style="list-style-type: none"> – орієнтуватись в понятійному апараті теорії прийняття моральних рішень; – ідентифікувати моральні рішення першого та другого типів; – виявляти основні різновиди інтуїтивних моральних рішень; – долати недоліки інтуїтивних моральних рішень; – використовувати двопроесний підхід в щоденній практиці прийняття моральних рішень.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Стан сучасних наукових знань в галузі теорії прийняття моральних рішень.</p> <p>Тема 2. Емоції та міркування у прийнятті моральних рішень.</p> <p>Тема 3. Два типи моральних рішень.</p> <p>Тема 4. Критичний аналіз надійності інтуїтивних моральних рішень.</p> <p>Тема 5. Моральні евристики.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	ГЕНДЕРНА СОЦІОЛОГІЯ
Статус	Дисципліни спеціалізації

Рік	I
семестр	I
Мета навчальної дисципліни	ознайомити студентів з особливостями становлення та розвитку гендерної соціології як галузевої соціологічної теорії, основними категоріями та поняттями, якими вона оперує.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	- найважливіші сучасні соціологічні підходи до проблеми співвідношення статі та гендеру; методи та результати оцінки сучасних спільнот на предмет відчуття та вирішення гендерних проблем.
вміти	- встановлювати головні критерії, за якими відрізняють біологічні характеристики статі від соціальних ознак, пояснювати зв'язок таких критеріїв з рівнем розвитку конкретних спільнот; - виявляти ознаки та міру гендерної чутливості конкретних спільнот, а також ідентифікувати фактори, які стимулюють або гальмують вироблення такої чутливості у соціальних групах; - класифікувати провідні сучасні соціологічні підходи до проблеми статі та гендеру, аналізувати міру адекватності їхніх позицій та межі застосування теоретичних ідей до аналізу конкретних спільнот світу, що глобалізується; - здійснювати діагностику гендерної чутливості окремих груп сучасного українського суспільства, розробляти відповідний дослідницький інструментарій; - розробляти рекомендації для органів влади з метою вдосконалення соціального буття спільнот; - прогнозувати потенційні зміни гендерно-значущих феноменів соціального буття.
Зміст дисципліни	Тема 1. Гендерна соціологія як наука та навчальна дисципліна. Тема 2. Гендерна соціалізація і становлення гендерної ідентичності. Тема 3. Гендер у культурі. Тема 4. Гендер і сім'я. Тема 5. Гендерні проблеми професійних відносин.
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік

Назва дисципліни	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ТА МЕДІААГЕНТІВ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	ознайомлення із тенденціями розвитку інформаційного простору України, подати аналіз функціонування основних його складових, пояснити сутність системи забезпечення інформаційної безпеки України.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - основні положення теорій інформаційного суспільства та медіа; - особливості функціонування інформаційного простору в умовах глобалізації; - місце і роль нових медіа в сучасному інформаційно-комунікативному суспільстві; - значення інформаційної безпеки, принципи та рівні її забезпечення; - актуальні проблеми інформаційної безпеки України; - поняття: інформаційне суспільство, інформаційний простір, медіа, мас-медіа, аудиторія, медіакультура, медіаграмотність, медіакомпетент-ність, інформаційна безпека, інформаційна війна, кібервійна, психологічна війна, мережева війна, інформаційна зброя, ефекти медіа, кіберкультура та ін.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - володіти методологічним інструментарієм досліджень інформаційного простору та медіа; - систематизувати потоки інформації та медіа-дані; - коректно проводити медіа-аналіз; - аналізувати медіа-тексти; - розкривати ідеологічне підґрунтя медіа-повідомлень; - виявляти ефекти впливу медіа-продуктів.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Особливості розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>Тема 2. Сучасний стан інформаційного простору.</p> <p>Тема 3. Джерела загроз інформаційної безпеки.</p> <p>Тема 4. Форми інформаційного протиборства.</p>

Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	ТРЕНІНГ З ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	визначенні умов та прийомів, що сприяють всебічному розвитку особистості студента.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	<ul style="list-style-type: none"> - найважливіші компоненти переговорного процесу; - фактори, що впливають на успіх чи неуспіх переговорів; - методи ведення дискусії.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - розрізняти види переговорів з огляду на їхню мету і завдання, категорії потенційних учасників, засоби ведення переговорів, умови, в яких вони відбуваються тощо; - виявляти потенційні проблеми у веденні переговорів, які можуть привести до неуспіху або загострення конфлікту; - ідентифікувати явну та приховану упередженість опонента, а також ефективно застосовувати методи нейтралізації такої упередженості; - класифікувати та враховувати фактори, які впливають на перебіг переговорного процесу; - застосовувати традиційні та нетрадиційні методи аргументації; - окреслювати складові переговорного процесу та ключові вимоги до них.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Види переговорів.</p> <p>Тема 2. Відкрита та схована частина переговорів.</p> <p>Тема 3. Підготовка переговорів.</p> <p>Тема 4. Процес переговорів.</p> <p>Тема 5. Аналіз підготовки, процесу та результатів переговорів.</p>

Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	ПІДГОТОВКА ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	I II
Мета навчальної дисципліни	дати студентам системні знання щодо правил підготовки, структури підсумкового звіту за результатами соціологічного дослідження, коректного оформлення усіх його складових та ефективної презентації.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	- теоретичні основи підготовки та презентації звіту за результатами емпіричних соціологічних досліджень; - структуру підсумкового звіту та композицію його складових частин.
вміти	- створювати електронну презентацію; - готувати та представляти усну доповідь; - самостійно аналізувати різні види результатів соціологічних досліджень та вміти співставляти їх з відповідним типом графіку; - засвоїти специфіку побудови промов на основі теорії ораторського мистецтва та сучасних наукових доповідей.
Зміст дисципліни	Структуру змісту «Підготовка та презентація результатів соціологічного дослідження» складають 4 теми: Тема 1. Загальні вимоги до підготовки звіту за результатами соціологічного дослідження. Тема 2. Правила підготовки графіків і таблиць у звіті за результатами соціологічного дослідження. Тема 3. Наукова доповідь за результатами соціологічного дослідження. Тема 4. Створення презентації та техніка ефективного виступу.
Тривалість	90 год. (14 год. лекцій, 18 год. семінарів, 58 год. самот. роботи)
Форма	залік

контролю	
Назва дисципліни	ЯКІСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНФЛІКТУ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік	I
семестр	II
Мета навчальної дисципліни	сформувати знання про історію, теорію, методологію та методику застосування якісних методів соціологічних досліджень у вивченні конфліктів.
Завдання	Після закінчення курсу студент повинен
знати	базові поняття та методологію вивчення явища конфлікту в сучасних суспільствах з акцентом на якісних методах.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати явище конфлікту, диференціювати різновиди конфліктів, фіксувати найбільш суттєві причини, фактори, що впливають на виникнення та протікання конфліктів; - застосовувати якісну методологію до аналізу змісту соціальних конфліктів, факторів, що впливають на їхнє виникнення та протікання, ефективних способів уникнення потенційних та вирішення актуальних конфліктів; - розробляти рекомендації для агентів соціальної взаємодії, органів управління тощо, спрямовані на уникнення, зменшення гостроти, вирішення потенційних та актуальних конфліктів між агентами; - класифікувати конфлікти за різними підставами; - прогнозувати розвиток соціальних процесів, зокрема, загрозу виникнення конфліктів; - застосовувати якісну методологію дослідження конфліктів у прикладних аспектах.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Конфлікт як об'єкт соціологічного дослідження.</p> <p>Тема 2. Програма соціологічного дослідження конфлікту якісними методами.</p> <p>Тема 3. Методи збору даних: опитувальні та неопитувальні методики дослідження конфлікту.</p> <p>Тема 4. Методи аналізу та інтерпретації даних.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекцій, 18 год. семінарів, 58 год. самост. роботи)
Форма	залік

контролю	
Назва дисципліни	ПРОТЕСТИ І РЕВОЛЮЦІЇ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	II III
Мета навчальної дисципліни	формування системи знань про феномени соціальних протестів та революцій, поведінку людей у таких умовах.
Завдання	
знати	<ul style="list-style-type: none"> - предмет навчальної дисципліни; - основні поняття, ідеї, теорії щодо проблем соціальних протестів та революцій; - основні особливості взаємодії влади та суспільства в ситуації протесту; - національні особливості протестів та революцій.
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - вільно володіти понятійно-категоріальним апаратом дисципліни; - аналізувати різні ціннісні системи та погляди з позиції об'єктивності та толерантності; - застосовувати одержані знання в професійній діяльності; - орієнтуватися в особливостях протестної поведінки людей.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Протести та революції: історія і сучасність.</p> <p>Тема 2. Право на протест і повстання.</p> <p>Тема 3. Протести в сфері діяльності та результативності.</p> <p>Тема 4. Протести та революції в історичній ретроспективі України.</p> <p>Тема 5. Мирний протест. Альтернатива революції.</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекцій, 18 год. семінарів, 58 год. самост. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	ГРОМАДЯНСЬКА КУЛЬТУРА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
Статус	Дисципліни спеціалізації

Рік	II
семестр	III
Мета навчальної дисципліни	поглиблення теоретичних знань у сфері громадянського суспільства, громадських інститутів та громадянської культури; вивченням передумов розвитку громадянської культури молоді, формуванням системи поглядів та способів поведінки в громадянському суспільстві та правовій державі.
Завдання	
знати	<ul style="list-style-type: none"> – проблемні питання теорії та практики формування громадянської культури студентської молоді; – соціокультурні передумови становлення громадянської культури молоді; – діюче внутрішнє законодавство України у даній сфері; – основні поняття, елементи, класифікації відповідно до предмету навчальної дисципліни; – особливості організації навчально-виховного процесу, спрямованого на формування громадянської культури студентської молоді; - інноваційні методи навчання та виховання, результат цілепокладання яких – формування громадянської культури молоді
вміти	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати положення нормативно-правових актів у відповідній сфері; - тлумачити конституційно-правові норми; - характеризувати основні інститути громадянського суспільства; - узагальнювати державно-правову практику та робити відповідні висновки; - використовувати матеріал, опанований в процесі вивчення початкової дисципліни, у вирішенні професійних завдань; - демонструвати та аргументувати свої погляди щодо розвитку українського суспільства, становлення громадянської культури; - оперувати соціологічними принципами і категоріями при викладенні теоретичного та емпіричного матеріалу; - використовувати інноваційні методи навчання та виховання для формування громадянської культури; - працювати з першоджерелами та додатковою літературою при аналізі проблемних питань формування громадянської культури молоді.

Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Конституційно-правові основи функціонування громадянського суспільства в Україні.</p> <p>Тема 2. Роль правової і політичної культур у формуванні громадянської культури студентів вищих навчальних закладів.</p> <p>Тема 3. Суспільна мораль як визначальна характеристика громадянської культури.</p> <p>Тема 4. Становлення громадянської культури молоді в умовах соціальної диференціації українського суспільства.</p> <p>Тема 5. Соціокультурні чинники формування громадянської культури студентської молоді</p> <p>Тема 6. Механізми формування громадянської культури в процесі соціалізації молоді</p> <p>Тема 7. Методика проведення соціологічного дослідження громадянської культури молоді</p>
Тривалість	90 год. (14 год. лекційних, 18 год. семінарських, 58 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	II III
Мета навчальної дисципліни	надання студентам системних і фундаментальних знань про моделювання та прогнозування соціальних процесів як спеціальну галузь сучасного соціологічного знання.
Завдання	
знати	<ul style="list-style-type: none"> - зміст, структуру, типи, форми, види і функції соціального моделювання та соціального прогнозування; - понятійно-категоріальний апарат, основні наукові підходи, ідеї, концепції та теорії соціального моделювання та соціального прогнозування; - механізми і процедури використання методів і технологій моделювання й прогнозування майбутнього перебігу функціонування соціальних об'єктів, явищ і процесів.

вміти	<ul style="list-style-type: none"> - використовувати науковий потенціал і методичний арсенал соціального моделювання і соціального прогнозування для розробки прогностичних моделей функціонування соціальних об'єктів, явищ і процесів; - здійснювати прогноз причин і можливих наслідків актуальних соціальних проблем, зокрема, регіонального і місцевого рівнів, які підлягають розв'язанню шляхом розробки адекватних прогностичних моделей ухвалення управлінських рішень; - застосовувати методи соціального моделювання та прогнозування для передбачення перебігу розгортання соціальних явищ і процесів, а також для побудови адекватних моделей функціонування й розвитку соціальних об'єктів у перехідному суспільстві.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Науковий статус і типологія соціального прогнозування.</p> <p>Тема 2. Методи і технології прогнозування соціальних процесів.</p> <p>Тема 3. Соціальне прогнозування в системі управління соціальними процесами.</p> <p>Тема 4. Моделювання в прогнозуванні перебігу соціальних процесів.</p>
Тривалість	180 год. (30 год. лекційних, 30 год. семінарських, 120 год. самот. роботи)
Форма контролю	залік
Назва дисципліни	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА
Статус	Дисципліни спеціалізації
Рік семестр	II III
Мета навчальної дисципліни	формування наукових поглядів на зміст соціальної безпеки та її місце в системі національної безпеки.
Завдання	
знати	<ul style="list-style-type: none"> - основні поняття , зміст та структуру соціальної безпеки, її місце та роль в системі національної безпеки України; - природу та характер ризиків та загроз безпеці особистості та суспільства; - основні індикатори та критерії рівня соціальної безпеки населення;

	- систему засобів та методів, зміст технологій забезпечення соціальної безпеки.
вміти	- розраховувати показники та індикатори соціальної безпеки; - здійснювати системний підхід до аналізу проблем соціальної безпеки; - розробляти моделі загроз соціальної безпеки; - попереджувати соціальні загрози.
Зміст дисципліни	Тема 1. Вступ у курс. Парадигма соціальної безпеки: система основних понять. Тема 2. Соціальні ризики, небезпеки та загрози. Прогнозування і попередження соціальних загроз. Тема 3. Соціальна безпека суспільства: основні параметри та характеристики Тема 4. Соціальна безпека особистості. Спосіб життя і формування безпечного типу особистості. Тема 5. Діагностика соціальної безпеки особистості та суспільства. Тема 6. Традиційні та інноваційні технології забезпечення соціальної безпеки. Тема 7. Соціальна політика держави. Тема 8. Прогнозування і профілактика соціальної напруженості в суспільстві
Тривалість	180 год. (30 год. лекційних, 30 год. семінарських, 120 год. самост. роботи)
Форма контролю	залік